EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

PRELIMINÄR VERSION
2004/0033(CNS)

31.5.2005

*

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslag till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Albanien om återtagande av personer utan uppehållstillstånd
(KOM(2004)0092 – C6-0053/2005 – 2004/0033(CNS))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Ewa Klamt

Teckenförklaring

*	Samrådsförfarandet *majoritet av de avgivna rösterna*
**I	Samarbetsförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
**II	Samarbetsförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***	Samtyckesförfarandet *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget*
***I	Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
***II	Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***III	Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet*

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil.*** *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 5

MOTIVERING 6

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslag till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Albanien om återtagande av personer utan uppehållstillstånd (KOM(2004)0092 – C6-0053/2005 – 2004/0033(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av förslaget till rådets beslut (KOM(2004)0092)[1],

– med beaktande av rådets beslut (nr 5614/2005),

– med beaktande av artikel 63.3 b och artikel 300.2 första stycket, andra meningen i EG-fördraget,

– med beaktande av artikel 300.3 första stycket i EG-fördraget, i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C6-0053/2005),

– med beaktande av artikel 51 och artikel 83.7 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för utrikesfrågor (A6-.../2005).

1. Europaparlamentet godkänner ingåendet av avtalet.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen samt regeringarna och parlamenten i medlemsstaterna och Republiken Albanien parlamentets ståndpunkt.

[1] Ännu ej offentliggjort i EUT.

MOTIVERING

Den politiska och rättsliga bakgrunden till återtagandeavtalet med Albanien

Återtagandeavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Albanien är det fjärde återtagandeavtal som Europeiska gemenskapen har förhandlat fram och ingått med en icke medlemsstat.

Avtal av den här typen är beståndsdelar i en omfattande strategi som syftar till att bekämpa olaglig invandring, vilken antogs vid toppmötena i Tammerfors (15–16 oktober 1999), Laeken (14–15 december 2001), Sevilla (21–22 juni 2002) och Thessaloniki (19–20 juni 2003) samt utformades i rådets handlingsplan av den 28 februari 2002.

Mot bakgrund av gemenskapens nya befogenheter enligt artikel 63.3 b i EG-fördraget har rådet hittills bemyndigat kommissionen att förhandla fram återtagandeavtal för gemenskapens räkning med elva tredjeländer/enheter: Marocko, Sri Lanka, Ryssland, Pakistan (september 2000), Hongkong, Macao (maj 2001), Ukraina (juni 2002) samt Albanien, Algeriet, Kina och Turkiet (november 2002).

Hittills har förhandlingarna slutförts med fyra länder/enheter: Hongkong (november 2001), Macao (oktober 2002), Sri Lanka (maj 2002) och Albanien (november 2003). Avtalen med Hongkong och Macao trädde i kraft redan den 1 mars 2004 respektive den 1 juni 2004. Avtalen med Sri Lanka och Albanien kommer att träda i kraft under 2005.

Europeiska kommissionen anger i ”Haagprogrammet: Tio prioriteringar för de kommande fem åren” (KOM(2005)0184) att en särskild företrädare för kommissionen med ansvar för en gemensam återtagandepolitik 2005 skall utnämnas. I programmet förutser kommissionen också ”särskilda rekommendationer för att förhandla fram direktiv om visumlättnader med tredje länder inom ramen för EG:s återtagandepolitik, där så är möjligt och baserat på ömsesidighet, i syfte att få till stånd ett reellt partnerskap i frågor som har med hanteringen av migrationsströmmarna att göra”. Det framgår av programmet att kommissionen vill utfärda nya bemyndiganden att sluta fler återtagandeavtal.

Avtalet med Albanien

Enligt Internationella organisationen för migration (IOM) kommer Albanien att få betydande svårigheter att genomföra återtagandeavtalet mellan EG och Albanien när detta träder i kraft 2005. Det som saknas är särskilt de mänskliga och materiella resurser som fordras för att behandla förfrågningar från EU:s medlemsstater. Det nyinrättade organ som skall ansvara för genomförandet av återtagandeavtalet saknar dessutom erfarenhet av att genomföra befintliga bilaterala avtal och av att tillämpa tvångsåtervändande i allmänhet.

När det gäller tredjelandsklausulen som skall träda i kraft 2007 har de albanska myndigheterna redan framfört sina farhågor över att avvisningar inte går att genomföra, helt enkelt på grund av de höga kostnader detta för med sig. Tillvägagångssätten för att hantera olagliga invandrare är fortfarande otillräckliga och en utvärdering pågår angående införandet av mottagningsfaciliteter för medborgare i tredjeländer som väntar på avvisning.

De organ som ansvarar för att avtalet genomförs, allmänheten och det civila samhället i stort känner dåligt till bestämmelserna i avtalet.

I enlighet med Högnivågruppens för asyl och migration insatser under budgetpost B7-667 för 2003 pågår det förberedelser för att hjälpa Albaniens regering att göra sig redo för den dag då avtalet träder i kraft. Detta projekt omfattar forskning, kapacitetsuppbyggnad och pilotinsatser i syfte att institutionalisera hjälpen till återvändande migranter via lokala arbetsförmedlingar och icke statliga organisationer.

Gemenskapsmedel som används till genomförandet av återtagandeavtalet mellan EG och Albanien måste ligga fast och vara långsiktiga, särskilt när det gäller *genomförandet* av avtalet.

EG bör överväga möjligheten att ge Albanien tillgång till befintliga och framtida återvändandemedel för att medborgare i tredjeländer skall kunna återvända från Albanien[1]. De befintliga finansieringsverktygen, såsom Aeneas, har hittills bara gett begränsade möjligheter till hjälp till återvändande och Cards-fonderna kan inte användas för detta syfte. Utan motsvarande avtal, antingen mellan länder i regionen eller med ursprungsländer, riskerar man dessutom att skapa en återtagandefälla, så att medborgare i tredjeländer blir strandsatta i regionen. Detta kommer oundvikligen att öka trycket på att olagliga invandrare skall ta sig tillbaka till EU.

Gemenskapens anslag bör *spridas ut* för att undvika att stora finansieringsbelopp går till Albanien, där absorptionskapaciteten och -takten är låg, och tillskott av extra medel kan motverka sitt syfte (Aeneas och Cards-fonderna är exempel på detta).

Europeiska kommissionen bör stödja Albanien i förhandlingarna om framtida återtagandeavtal med ursprungs- och genomgångsländer. Man bör överväga att ge särskilt stöd till länder med vilka EU redan håller på att förhandla fram multilaterala avtal.

Gemenskapsmedel bör avsättas för att återintegrera albanska medborgare som återvänder till Albanien genom att genomföra en återintegreringshjälp från Europeiska unionens sida i syfte att återvändandet blir hållbart. Det måste skapas en stark koppling mellan återvändandefrågor och Albaniens utveckling.

Att belöna Albanien för undertecknande och framtida genomförande av avtalet kan övervägas, eventuellt med visumlättnader på bilateral nivå eller på andra områden för EU:s förbindelser med Albanien.

[1] Hänvisning till förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om att införa en europeisk återvändandefond för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet om solidaritet och hantering av återvändandeströmmar (2005/0049(COD)).